Kuidas eristada Internetis võltsvideot päris videost?

6 aastat tagasi - 15.01.2020 Autor: AM

Facebook pani detsembris kinni võltskontode võrgustiku, mis levitas libauudiseid miljonitele kasutajale. IT-firma Helmes lahenduste arhitekti Markus Karileedi sõnul suudab arvuti luua hetkega pea veatuid pilte ja klippe inimestest, keda tegelikult ei eksisteeri ning samuti on *deepfake* ehk võltsvideod läinud nii loomutruuks, et neid on raske reaalsest eristada. Kuid siiski saab jagada soovitusi, mismoodi paremini võltsingut ehtsast eristada.

Karileedi sõnul näitab võltspiltide taset näiteks veebilehekülg thispersondoesnotexist.com, mis loob iga leheuuendusega väga tõetruu foto inimesest, keda tegelikult ei eksisteeri: “Enamusel juhtudel polegi niimoodi tehisintelligentsi poolt loodud avatari päris inimesest võimalik eristada.”

Inimene, keda pole: Saidil https://thispersondoesnotexist.com/ kokku pandud võltsportree, mille tegemisel on kasutatud paljude inimeste pilte ning tehisintellekti.

Karileedi sõnul on arvutiga loodud nägudel ka oma kasulik külg. “Sisuliselt on see nagu pildipank, mida saab kasutada näiteks süsteemide demodes või visuaalides, riivamata ühegi inimese privaatsust. Või näiteks juturobotile nii-öelda näo andmiseks, mis tekitab lõppkasutajale vahetuma kliendikogemuse,” rääkis Karileet.

“Samas kasutati libapiltidega kontosid ka näiteks Facebookis võltsuudiste levitamiseks 55 miljonile inimesele. Trollivabrikud panevad sotsiaalmeedias

võltskonto juurde pealtnäha päris inimese pildi, mis teeb ka tõese sisu eristamise keerulisemaks," selgitas Karileet.

Helmese lahenduste arhitekti sõnul levib internetis ka kümneid tuhandeid võltsvideoid, milles näiteks riigijuht on pandud tarkvara abiga suvalist juttu rääkima. "Selliseid videoid päris algajad veel usutavalt ei loo, kuid spetsialistid teevad neid juba Hollywoodi tasemel. Oma silmi enam alati usaldada ei saa," rääkis Karileet ja soovitas suhtuda skeptiliselt uudistesse ja videotesse, mille algallikas või usaldusväärsus on teadmata.

Kuidas võltsvideot eristada?

- **Sisu.** Kui inimene räägib videos uskumatut või kahtlusi tekitavat juttu, siis tasub teistest allikatest see üle kontrollida.
- **Silmad.** Silmade loomulikku liikumist on raskem järgi teha, seega võib libavideos olla inimese silmavaade klaasistunud või staatiline või pilgutab nii-öelda "inimene" silmi vähem, kui ta seda päriselt teeks.
- **Suu.** Osades libavideotes võetakse originaalpilt, aga muudetakse juttu, mida inimene räägib. Kui see pole just Hollywoodis tehtud, siis liigub tihtipeale suu ikkagi ebaloomulikult või pole tekstiga päris sünkroonis. Arvuti loodud suu juures on tihti ka hambad liiga sümmeetrilised ja tehislikud.
- **Vaata lähemalt.** Telefoni väikeselt ekraanilt on raske detaile märgata. Suurenda arvutis pilt üle ekraani, mis teeb libavideo ebatäpsuste märkamise lihtsamaks.

- Uudised

- Andmeside
- Tarkvara
- Turvalisus

Pilt

